

Розміри державної соціальної допомоги підвищуються у зв'язку із збільшенням прожиткового мінімуму. Державна соціальна допомога встановлюється в новому розмірі з дня набрання чинності законом про збільшення розміру прожиткового мінімуму [10].

Важливим напрямком стратегічного розвитку соціальної сфери є надання державою соціальної допомоги громадянам України, та іншим особам, які перебувають на території України, що має гарантувати захист від негативних наслідків соціальних випадків кожного, хто з об'єктивних причин потребує матеріальної підтримки. Проте, на сьогодні розміри прожиткових мінімумів, в тому числі, і для осіб, які втратили працездатність, не забезпечують належного рівня соціального забезпечення осіб, які цього потребують. Тому необхідно привести національне законодавство у відповідність до міжнародних стандартів, упорядкувати чинне в Україні законодавство та враховувати реальні інфляційні процеси і потреби особи для гідного існування.

Конституцією України закріплено положення, що всі громадяни мають право на належний життєвий рівень та соціальний захист. Тому актуальним на сьогодні є вирішення проблеми щодо соціального забезпечення більшої частини українського населення, яке цього потребує. Оскільки відповідно до статті 3 Конституції «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю»[11], то першочерговим завданням держави є реалізація саме цих положень та гарантій Основного Закону держави.

Список використаної літератури

1. Право соціального забезпечення: навч. посіб. [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / [за ред. П.Д. Пилипенка]. – К.: Ін Юре, 2006. – 496 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2001.
3. Деркачева Т.В. Правовое регулирование государственной социальной помощи (Федеральный и региональный аспекты): Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 / Т.В. Деркачева. – Москва, 2002. – 265 с.
4. Лушникова М.В. Курс права социального обеспечения / М.В. Лушникова, А.М. Лушников. – 2-е изд., доп. – М.: «Юстицинформ», 2009. – 636 с.
5. Федеральний Закон «Про соціальну допомогу» (Bundessozialhilfegesetz (BSHG) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gesetze-im-internet.de/bundesrecht/bshg/gesamt.pdf>
6. Сибирбаев Е. Между серединой и низами: Бедность еще существует / Е. Сибирбаев // Социология, 2002. – № 11. – С. 32 – 38.
7. Кучма О. Л. Страховий стаж як категорія трудового права і права соціального забезпечення України [монографія] / Кучма О. Л. — Київ — 2013. — 202 с.
8. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України : від 09.07.2003 р. №1058 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>
9. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам : Закон України : від 18.05.2004 р. №1727 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1727-15>
10. Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам : Закон України : від 16.11.2000 р. №2109 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2109-14/ed20170305>
11. Конституція України : Закон України : від 28.06.1996 №254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

ЖИТЛОВИЙ БУДИНОК, КВАРТИРА ЯК НЕРУХОМЕ МАЙНО ТА ОБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ: ДО ІСТОРІЇ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Новицька Н.Б., доктор юридичних наук, с.н.с., професор кафедри цивільного права та процесу Університету ДФС України; Зелінська А.М. здобувач вищої освіти Навчально-наукового інституту права Університету ДФС

Анотація. В статті здійснено дослідження історичних аспектів законодавчого регулювання об'єктів цивільних прав – житловий будинок, квартира як нерухоме майно. Доведено, що у цивільному праві склалася тенденція до достатньо детального регламентування та встановлення особливого правового режиму житла (житлового будинку, квартири) як нерухомого майна та об'єкта цивільних прав, насамперед, права власності.

Ключові слова: житловий будинок, квартира, нерухоме майно, правовий режим, об'єкт цивільних прав.

Abstract. The article deals with the historical aspects of legislative regulation of civil rights objects - a residential building, apartment as a real estate. It has been proved that civil law has a tendency to sufficiently detailed regulation and the establishment of a special legal regime of housing (residential building, apartment) as a real property and object of civil rights, first of all, property rights.

Key words: dwelling house, apartment, real estate, legal regime, object of civil rights.

Актуальність теми дослідження. Об'єкти цивільних прав – це матеріальні та нематеріальні блага, із приводу яких виникають цивільні правові відносини. До майнових прав належать речові, зобов'язальні, виключні та інші права, у тому числі й права на нерухоме майно (нерухомість). Питання про житло (житловий будинок, квартиру) як нерухоме майно та об'єкт цивільних прав наразі належить до досить дискусійних. Речове право на житло (житловий будинок, квартиру) як на нерухомість дає носієві цього права можливість вчиняти будь-які законні дії щодо цього майна, вимагати від інших осіб не порушувати право на нерухомість. Зобов'язальне право на нерухомість передбачає можливість носія цього права вимагати від інших осіб учинення відповідних дій, які визначені цивільним зобов'язанням. До проблемних належить питання щодо обмежень майнових прав на житло (житловий будинок, квартиру) як на нерухоме майно, щодо накладення стягнень на вказане майно тощо.

Мета статті полягає у аналізі історії законодавчого регулювання житлового будинку, квартири як нерухомого майна та об'єктів цивільних прав.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У наукових юридичних джерелах по-різному визначають та оцінюють природу житла (житлового будинку, квартири) як нерухомого майна та об'єкта цивільних прав. ті чи інші аспекти визначення житлового будинку, квартири як нерухомого майна та об'єктів цивільних прав досліджували такі автори як Д. І. Аратовська, Я. В. Балан, О. М. Берназ-Лукавецька, В. В. Bloшко, М. К. Галянтич, Л. М. Горбунова, Я. В. Гуляк, І. П. Івашова, І. Р. Калаур, О. О. Кармаза, Л. А. Литовченко, Є. О. Мічурін, О. М. Обіход, В. Я. Романів, В. Г. Швидка, О. Р. Шишка та інші. Проте, хоча на законодавчому рівні майнові права визнано об'єктами цивільно-правових відносин, у теорії питання про можливість визнання цих прав об'єктами донині дискутується. Тому закріплення у цивільному праві України чіткого визначення поняття житла (житлового будинку, квартири) як нерухомого майна та об'єкта цивільних прав є одним із пріоритетних завдань цивілістики.

Виклад основного матеріалу. У сучасному цивільному законодавстві більшості країн світу, як і нині в Україні, об'єкти цивільних прав поділяються на рухоме майно і нерухоме майно. Наприклад, відповідно до ст. 130 Цивільного кодексу Республіки Білорусь від 7 грудня 1998 року [2] до нерухомих речей (нерухоме майно, нерухомість) належать земельні ділянки, ділянки надр, поверхневі водні об'єкти і все, що міцно пов'язане із землею, тобто об'єкти, переміщення яких без невідповідної шкоди їх призначенню неможливо.

Проте за радянських часів основним поділом об'єктів (речей) у цивільному праві був поділ на засоби виробництва та предмети споживання, який на сьогодні фактично втратив своє юридичне значення. Законодавство ж СРСР не знало поділу майна на рухоме та нерухоме.

У перші роки радянської влади були прийняті такі акти як Постанова НКВС «Про права міських самоуправлінь у справі регулювання житлового питання» від 30 жовтня 1917 року, одні з перших Декретів «Про заборону угод з нерухомістю» від 8 грудня 1917

року, «Про відміну приватної власності на нерухомість у містах» від 20 серпня 1918 року. Як зазначають дослідники, основні напрями проведення житлової політики радянської держави після Жовтневої революції визначалися на рівні нормативних актів, кількість яких постійно збільшувалася [10, с. 13].

У примітці до ст. 21 Цивільного кодексу Української РСР від 16 грудня 1922 року [18] було зазначено, що з скасуванням приватної власності на землю поділ майна на рухоме і нерухоме скасовано, хоча сам цей Кодекс оперує термінами житло (ст. 155), житлобудівельні кооперативи (розд. II-а), житлові приміщення (ст. 155 та інші) тощо.

У часи Другої світової війни орендна діяльність була пов'язана більше не з нерухомістю, а з наданням в оренду військової техніки за програмою ленд-ліз як формою військово-економічної співпраці країн-союзників, коли Союзу було надано допомогу на загальну суму близько 11,3 млрд. дол. [16, с. 122-131].

За радянським післявоєнним законодавством право власності на житло могло виникнути внаслідок укладення різних договорів – купівлі-продажу, дарування, або отримання кількома особами будинку у порядку спадкування, а також спільної забудови. Відповідно до радянського законодавства громадянину у встановленому порядку надавалася земельна ділянка для індивідуального житлового будівництва. Проте нерідко забудовникові надають різну допомогу інші особи (члени сім'ї, родичі, інші близькі особи). У радянському законодавстві чітко не було визначено правові наслідки такої допомоги. Тому судові органи, розглядаючи справи цієї категорії керувалися відповідними постановами Пленуму Верховного Суду СРСР, Пленуму Верховного Суду УРСР.

Так, ще у постанові Пленуму Верховного Суду СРСР «Про судову практику в справах про право особистої власності на жилі будівлі» від 31 липня 1962 року № 13 вказувалося, що за загальним правилом участь окремих осіб своєю працею і коштами у будівництві жилого будинку на ділянці, відведеній забудовникові, не може бути підставою для визнання за ними права спільної власності на жилий будинок. Такі особи лише мали право претендувати на відшкодування забудовником понесених ними витрат у загальноцивільному порядку. Разом з тим Пленум зазначив, що за фактичним співзбудовником можуть бути визнані права співвласника, якщо буде встановлено наявність домовленості між забудовником і фактичним співзбудовником про будівництво будинку з метою створення спільної власності і буде дано згоду виконкому місцевої ради народних депутатів на зміну договору про надання земельної ділянки [8].

Прийняте у подальшому законодавство СРСР не вживало термін «нерухомість», а замінило його дефініцією «основні фонди». Так, у первинній редакції Цивільного кодексу Української РСР від 18 липня 1963 року [19] (далі – ЦК УРСР 1963 року) не містилось поняття «нерухомість», хоча ЦК УРСР 1963 року містив терміни «житлово-будівельний кооператив», «житлово-експлуатаційна організація», «житловий фонд» та подібні.

За ст.ст. 256-257 ЦК 1963 року за договором майнового найму наймодавець зобов'язувався надати наймачеві майно у тимчасове користування за плату. Договір майнового найму між громадянами на строк більше одного року повинен був укладатися у письмовій формі. Також у ст. 280 ЦК УРСР 1963 року було прописано право здачі в найом приміщень у будинках, що належали громадянам на праві особистої власності, і в будинках житлово-будівельних кооперативів. У одному з коментарів до ст. 280 ЦК УРСР 1963 року зазначалось, що будинки індивідуального житлового фонду були призначені для проживання в них власників і їх сімей. Тому здача в найом жилих приміщень в цих будинках могла бути лише за розсудом власника. Зазначене правило поширювалось і на квартири в будинках житлово-будівельних колективів [20, с. 266]. У іншому коментарі до ЦК УРСР 1963 року був не характерний для радянської юридичної літератури вислів, що «...Ніхто, в тому числі й органи влади, не вправі розпоряджатися індивідуальним житловим фондом без згоди власника» [3, с. 310-311]. Проте вказана стаття була

виключена на підставі Указу Президії Верховної Ради УРСР від 20 травня 1985 року № 278-11 [12].

Позиція Верховного Суду СРСР з питання власності на жилі будівлі дещо змінилася на початку 1980-х років. У постанові Пленуму «Про судову практику по розгляду спорів, пов'язаних з правом особистої власності на жилий будинок» від 31 липня 1981 року № 4 було збережено лише одну умову для можливого визнання судом права спільної власності за фактичним співзабудовником. Для цього має бути встановлено, що між офіційним забудовником і фактичним співзабудовником була домовленість про створення спільної власності на жилий будинок, і саме з цією метою співзабудовник вкладав свою працю і кошти у забудову [9].

Певні норми щодо житла (житлового будинку, квартири) як об'єкта цивільних прав містив Житловий кодекс Української РСР від 30 червня 1983 року [5] (далі – ЖК УРСР), який, проте, регулював не цивільні, а житлові відносини з метою забезпечення гарантованого Конституцією СРСР і Конституцією Української РСР права громадян на житло, належного використання і схоронності житлового фонду, а також зміцнення законності в галузі житлових відносин (ст. 2 ЖК УРСР). ЖК УРСР містив певні норми про найм та піднайом жилого приміщення.

Відродження категорії нерухомості в Україні розпочалося з прийняття законів України «Про власність» від 7 лютого 1991 року № 697-XII [11], «Про заставу» від 2 жовтня 1992 року № 2654-XII [13] та інших актів, у яких вже було передбачено право приватної власності та інші речові права на нерухомість. У ЦК УРСР у першій половині 1990-х років також були внесені зміни, у тому числі вводиться термін «нерухоме майно» (ст.ст. 235, 244).

28 червня 1996 року була прийнята Конституція України [6] (на сьогодні діє зі змінами). Згідно ст. 42 Конституції України кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Хоча у Конституції України немає прямих згадок про правове регулювання договірних відносин при наймі житла, проте Основний Закон нашої держави встановлює найбільш загальні основи щодо цього виду відносин. Так, за нормами ст. 47 Конституції України кожен має право на житло, а держава створює умови, за яких кожний громадянин матиме змогу побудувати житло, придбати його у власність або взяти в оренду.

Тобто, Конституція України зіграла свою роль у вирішенні завдань щодо впровадження орендних відносин та законодавства у цій сфері. Однією з цілей цього законодавства також було створення умов для подальшої приватизації та передачі державного житла в оренду.

Чинний Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року [17] (далі – ЦК України) поділяє речі на рухоме та нерухоме майно. Ст. 181 ЦК України вказує, що до нерухомих речей (нерухоме майно, нерухомість) належать земельні ділянки, а також об'єкти, розташовані на земельній ділянці, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення. Закон України «Про іпотеку» від 5 червня 2003 року № 898-IV [15] у ст. 1 також вказує, що нерухоме майно (нерухомість) – це земельні ділянки, а також об'єкти, розташовані на земельній ділянці і невід'ємно пов'язані з нею, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення.

Отже, у чинному українському законодавстві житло (житловий будинок, квартира) як майно, нерухомі речі, визнається одним із об'єктів цивільних правовідносин. Ця теза базується на точці зору більшості вчених-цивілістів, згідно якої під об'єктами цивільних правовідносин розуміють матеріальні та нематеріальні (особисті) блага, з приводу яких суб'єкти вступають між собою у ці правовідносини [4, с. 167].

Під речовим правом на нерухомість необхідно розуміти – у об'єктивному значенні – сукупність цивільно-правових норм, а у суб'єктивному – право особи, що забезпечує

задоволення інтересів управомоченої особи шляхом безпосереднього впливу на річ без сприяння інших осіб (не вимагаючи їх активних, позитивних дій) [1, с. 9].

Речові права на нерухомість можуть бути предметом застави, у т.ч. предметом застави нерухомого майна – іпотеки, предметом різноманітних договорів, зокрема, купівлі-продажу, найму (оренди), дарування, управління майном тощо.

Предметом договорів можуть бути як нерухомість, так і права на нерухомість. Наприклад, до договору купівлі-продажу майнових прав на нерухомість застосовуються загальні положення про купівлю-продаж, якщо інше не впливає із змісту або характеру цих прав (ст. 656 ЦК України). Майнові права на нерухомість входять до складу обов'язкової частки у спадщині (ст. 1241 ЦК України).

Одним із найпоширеніших об'єктів права власності громадян є житло, зокрема, житловий будинок та квартира. Ст. 379 ЦК України містить визначення поняття «житло» як об'єкта права власності (чи іншого титульного права). Зокрема, житлом фізичної особи є житловий будинок, квартира, інше жиле приміщення, призначені та придатні для постійного або тимчасового проживання в них.

Під житловим будинком за нормами ст. 380 ЦК України слід розуміти будівлю капітального типу, споруджену із дотриманням вимог, установлених законом, іншими нормативно-правовими актами, і призначену для постійного проживання у ній.

Відповідно до Збірника укрупнених показників вартості відтворення функціональних об'єктів-аналогів для оцінки малоповерхових будинків, будівель та споруд, наведеного у Додатку до наказу Фонду державного майна України та Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства «Про затвердження Порядку визначення вартості відтворення чи заміщення земельних поліпшень – будинків, будівель та споруд малоповерхового житлового будівництва» від 23 грудня 2004 року № 2929/227 [14], житловий будинок – це будівля, що призначена для постійного проживання людей і може мати одну чи декілька квартир; а квартира – це сукупність житлових та допоміжних приміщень, які мають окремий вихід на сходову клітку, коридор або в двір.

Згідно з нормами законодавства житловий будинок складається із обладнаних квартир (квартири) та нежитлових приміщень, які Ю. В. Морозова визначає наступним чином: «...це ізольовані приміщення у будівлях, що призначені для торговельних, побутових та інших потреб непромислового характеру» [7, с. 35].

Квартирою є ізольоване помешкання в житловому будинку, призначене та придатне для постійного у ньому проживання (ст. 383 ЦК України).

Висновки. З вищезазначеного можна зробити наступні висновки та запропонувати такі визначення:

– нерухоме майно (нерухомість) – це майно, яке не може без непоправної шкоди для свого призначення бути переміщене щодо землі, на якій воно знаходиться (побудоване), а також сама ця земля (земельна ділянка); тобто, головною особливістю нерухомості є нерозривний зв'язок із земельною ділянкою, поза яким нерухомість втрачає своє призначення;

– житловий будинок – це будинок капітального типу, споруджений з дотриманням вимог законодавства про будівельні норми, призначений для постійного проживання, що складається з певної кількості квартир та допоміжних приміщень та пристроїв (сходів, пандусів, балконів, лоджій, ліфтів, горищ, мезонінів тощо);

– квартира – це частина житлового будинку з окремим входом (виходом), що складається з житлових та нежитлових (допоміжних) приміщень, і призначена для постійного проживання однієї або декількох осіб.

Таким чином, на сьогодні у цивільному праві склалася тенденція до достатньо детального регламентування та встановлення особливого правового режиму житла

(житлового будинку, квартири) як нерухомого майна та об'єкта цивільних прав, насамперед, права власності.

Список використаних джерел

1. Гончаренко М. Б. Речові права на нерухомість [Текст]: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 / М. Б. Гончаренко; Ун-т внутр. справ. – Х., 1999. – 19 с.
2. Гражданский кодекс Республики Беларусь от 7 декабря 1998 года № 218-3 [Электронный ресурс]: Принят Палатой представителей 28 октября 1998 года. Одобрен Советом Республики 19 ноября 1998 года // Национальный центр правовой информации Республики Беларусь. – Режим доступа: http://pravo.by/world_of_law/text.asp?RN=hk9800218.
3. Гражданский кодекс Украинской ССР: Научно-практический комментарий [Текст] / [И. Г. Агапов, М. И. Бару, И. А. Беленчук и др.]: отв. ред. А. Н. Якименко. – [пер. с укр.]. – К.: Политиздат Украины, 1981. – 639 с.
4. Гражданское право Украины [Текст]: [учеб. для вузов системы МВД Украины]: В 2-х ч. / [А. А. Пушкин, В. М. Самойленко, Р. Б. Шишка и др.]; под. ред. А. А. Пушкина, В. М. Самойленко. – Х.: Ун-т внутр. дел; «Основа», 1996. – Ч. 1. – 440 с.
5. Житловий кодекс Української РСР від 30 червня 1983 року [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 1983. – Додаток до № 28. – Ст. 573.
6. Конституція України від 28 червня 1996 року (з наступними змінами та доповненнями) [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
7. Морозова Ю. В. Цивільно-правове регулювання оренди нежитлових приміщень, будівель та споруд [Текст]: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 / Ю. В. Морозова; Івано-Франків. ун-т права ім. короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ, 2017. – 199 с.
8. О судебной практике по делам о праве личной собственности на строения [Электронный ресурс]: Постановление Пленума Верховного Суда СССР от 31 июля 1962 года № 13 // Интернет архив законодательства СССР. – Режим доступа: http://www.libussr.ru/doc_ussr/usr_5869.htm.
9. О судебной практике по разрешению споров, связанных с правом собственности на жилой дом [Текст]: Постановление Пленума Верховного Суда СССР от 31 июля 1981 года № 4 // Сборник постановлений Пленумов Верховных Судов СССР и РСФСР (РФ) по гражданским делам. – М., 1995. – С. 95-99.
10. Право власності на житло в Україні: доктрина та реалізація [Текст]: [моногр.] / [О. Д. Крупчан, В. В. Луць, М. К. Галянич та ін.]; за заг. ред. О. Д. Крупчана, В. В. Луця. – К.: НДІ приват. права і підприємництва ім. акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. – 247 с.
11. Про власність [Текст]: Закон України від 7 лютого 1991 року № 697-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 20. – Ст. 249. (Закон втратив чинність на підставі Закону від 27 квітня 2007 року № 997-V).
12. Про внесення змін і доповнень до Цивільного кодексу Української РСР та деяких інших законодавчих актів Української РСР [Текст]: Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 20 травня 1985 року № 278-XI // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1985. – № 23. – Ст. 542. (Указ втратив чинність на підставі Кодексу від 16 січня 2003 року № 435-IV).
13. Про заставу [Текст]: Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2654-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 47. – Ст. 642.
14. Про затвердження Порядку визначення вартості відтворення чи заміщення земельних поліпшень – будинків, будівель та споруд малоповерхового житлового будівництва: Наказ Фонду державного майна України, Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 23 грудня 2004 року № 2929/227. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 січня 2005 року за № 54/10334 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 4. – Ст. 238.
15. Про іпотеку [Текст]: Закон України від 5 червня 2003 року № 898-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 38. – Ст. 313.
16. Фрадинський О. А. Ленд-ліз в СРСР як форма військово-економічної співпраці країн-союзників у II Світовій війні [Текст] / О. А. Фрадинський // Історія торгівлі, податків та мита. – 2013. – № 1. – С. 122-131.
17. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
18. Цивільний кодекс Української РСР від 16 грудня 1922 року [Текст] // ЗУ УРСР. – 1922. – № 55. – Ст. 780. (Кодекс втратив чинність на підставі Кодексу Української РСР від 18 липня 1963 року).
19. Цивільний кодекс Української РСР від 18 липня 1963 року [Текст] // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1966. – № 46. – Ст. 284. (Кодекс втратив чинність на підставі Кодексу України від 16 січня 2003 року № 435-IV).

THE STATE OF IMMORTALITY

Murashkin M.G., D.Sc., Full Professor of Philosophy and Political Science Department, Pridneprovska State Academy of Building and Architecture,

Summary. In the article states, that nowadays, a certain type of the human civilization exists - destructive activity of individuals is being born. Man competes not only with his like, he competes with all that is around, competes even with himself. Competition evokes the deeds of destroying the competitors as enemies. Not only animate nature but also inorganic nature is being destroyed. Not only people and families but also ethnoses, states, civilizations and races are being destroyed.

That is why the question of changing the type of human's civilization is being raised. An important role is given to the anthropological factor. Altering the constituents of the civilization social structure is insufficient. Neither democracy nor authoritarianism is able to change the competitive type of the civilization. However, the necessary is in changing Competing Individual into Man of Solidarity. For this harmonizing platform is required; the platform which is directed to the harmonic (careful) attitude of the nature, harmonizing Man's state of mind. Harmonization implies not competition but solidarity.

Solidarity covers a ban against buying and selling the land beyond the certain norms: ecological ones, hygiene and sanitary norms, norms to have been established jointly and uniform for all, norms which put limitation of land private property expansion to the sizes required for one person feeding. Solidarity covers historical memory persisting without "non-disclosure nation of ghosts". Solidarity covers the answer to a slanderous talk in order to prevent unfounded captiousness of the past.

Being Man of Solidarity is not only living in harmony with Nature. He expresses solidarity not only with his surrounding but also with himself. Man of Solidarity builds the just society. But what are the ways to transform Competing Individual into Man of Solidarity? The first requirement is ensuring the conditions of avoiding flesh suffering. This is achieved by providing basic needs. However, there also exists the world of spirituality, sense of life.

In the world of spirituality, the searching of the sense of existence for Man as well as for other people takes place. Man experiences in the course of life the Higher State of Mind. Such emotional experiences grow into believes, and by accumulating life experience – into faith. Such emotional experiences make our own existence meaningful, paving the roads for searching the senses of being. The results of these searching influence attitudes and individual behaviour of Man. The results of these searching influence the events in social media.

Man of Solidarity sees unity in diversity. The foundation of solidarity forms when it is considered as the main value of life. Life is considered as the value for the religious and the irreligious people. The irreligious people are to support their attitudes with one another and religions. The choice of values is especially important to avoid the raise of unlimited wars of spirit (world-view). For this, it is necessary to search likeness in the individual worlds of people.

The *State of Immortality* is a compensatory reaction to the fear of death. The fear of death appears with the development of the personality (boys acquire it at the age of 15 years) along with self-awareness development [3]. But also the compensatory reaction to the fear of death appears. Under normal conditions, the compensation is nonconscious, that means it effects the conscious activity, regulating it unconsciously [11]. The person feels the *State of Immortality* as the unconscious compensation of the death fear. It gives the rise of the immortality feeling, realizing the eternal life [8]. The death seems to start being impossible [2]. And this is not the conviction that we are going to live eternally but the understanding that it is true [13]. And there is no fear to anything [7]. The *State of Immortality* as the death fear compensation comes supertemporally [5]. These are ecstatic flashings, which seems to be on the other side of the time [6]. Within the psychics of a human, there are lots of things received from nobody-knows-where.